

Helsinki 11.1.2018

Sisäministeriö

Asia: Professoriliiton lausunto sisäministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkijoina, opiskelijoina, työharjoittelijoina ja vapaaehtoistyöntekijöinä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Sisäministeriö on pyytänyt Professoriliittoa (myöhemmin liitto) lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi edellä otsikossa mainittujen lakien säätämiseksi. Liitto lausuu tutkijoiden ja korkeakouluopiskelijoiden osalta kunnioittavasti seuraavaa:

Kolmansien maiden tutkijoiden ja korkeakouluopiskelijoiden maahantulon ja oleskelun edellytysten parantaminen on perusteltua

Hallituksen esityksen mukaan Suomessa laitettaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/801/EU tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä. Esityksen mukaan direktiivin täytäntöönpanon johdosta säädettäisiin erillislaki, laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkijoina, korkeakouluopiskelijoina, työharjoittelijoina ja vapaaehtoistyöntekijöinä. Liitto kannattaa erillislain säätämistä. Hallituksen esityksen mukaan laki toisi tutkijoille ja opiskelijoille paremmat mahdollisuudet jäädä maahan etsimään töitä tai aloittamaan yritystoiminta, jolloin se mahdollistaisi osaavan työvoiman tarjonnan työmarkkinoilla ja mahdollistaisi tutkimustoiminnan ja opiskelun kautta hankitun liikeidean jalostamisen ja aloittamisen entistä paremmin. Liitto pitää kolmansien maiden tutkijoiden ja korkeakouluopiskelijoiden maahantulon ja oleskelun edellytysten parantamista perusteltuna.

Maahanpääsymenettelyä koskevat muutokset ovat kannatettavia

Hallituksen esityksen mukaan direktiivin tarkoituksena on helpottaa tutkimustoiminnan suorittamista varten maahanpääsyä hakevien kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyä sellaisen maahanpääsymenettelyn avulla, joka ei ole riippuvainen heidän oikeudellisesta asemastaan suhteessa vastaanottavaan tutkimusorganisaatioon. Esityksen mukaan voimassa olevaan ulkomaa-laislakiin perustuva tutkijoiden jakaantuminen jatko-opiskelijoihin ja tutkijoihin poistuisi ja tutkijoille myönnettäisiin oikeussuhteesta ja rahoituksesta riippumatta yhdenmukaisesti tutkijan oleskelulupa. Liitto kannattaa näitä muutoksia.

Tutkijoiden oleskelulupa työnhakua varten on välttämätöntä

Liitto toteaa, että voimassa olevan lainsäädännön mukaan Suomessa tutkinnon suorittaneella opiskelijalla on mahdollisuus saada enintään vuoden ajaksi oleskelulupa työnhakua varten. Hallituksen esityksen mukaan jatkossa myös Suomessa tutkijana toiminut ulkomaalainen, joka on saanut tutkimustyönsä valmiiksi, voisi hakea ja saada vuoden ajaksi oleskeluluvan työnhakua varten. Liitto pitää muutosisäystä tarpeellisena ja välttämättömänä. Esityksen mukaan tutkimustyönsä valmiiksi saaneella tutkijalla ja tutkinnon suorittaneella opiskelijalla olisi mahdollisuus hakea ja saada oleskelulupa yritystoiminnan perustamista varten vuoden ajaksi. Liitto kannattaa myös näitä muutoksia.

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

Sosiaaliturvan, terveydenhuollon ja asunnon saantia koskevat muutokset kannatettavia

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutoksia sosiaaliturvaa ja terveydenhuoltoa koskevaan lain-säädäntöön. Ehdotuksella parannettaisiin direktiiviin tarkoittamien tutkijoiden ja työsuhteessa olevien opiskelijoiden oikeutta julkisiin terveyspalveluihin. Tutkijan ja tutkinnon suorittaneen opiskelijan mahdollisuus saada asunto valtion tuella rahoitetusta asuntokannasta paranisi silloin, kun työnhakua ja yritystoiminnan perustamista varten oleskelupa myönnettäisiin vuodeksi. Liitto kannattaa myös näitä muutosesityksiä.

Professoriliitto-Professorsförbundet

Jouni Kivistö-Rahnasto
puheenjohtaja

Tarja Niemelä
toiminnanjohtaja